

Brexit กลับมาระอุอีกครั้ง หลัง UK เตรียมใช้ ม. 50

Event

- นายกรัฐมนตรี Theresa May เตรียมประกาศใช้มาตรา 50 (Article 50) ของสนธิสัญญา里斯本 ในวันที่ 29 มี.ค. 2017 เพื่อเริ่มต้นกระบวนการเจรจาการแยกตัวออกจากสหภาพยุโรป (European Union: EU) ทั้งนี้ การสิ้นสุดสมาชิกภาพจะใช้เวลา 2 ปีหลังจากการประกาศใช้มาตรา 50 ซึ่งหมายความว่าสหราชอาณาจักร (United Kingdom: UK) จะออกจาก EU อย่างเป็นทางการภายในเดือนมี.ค. 2019 แต่อาจมีการขยายระยะเวลาเพิ่มเติมได้หากได้รับความยินยอมจากสมาชิกใน EU
- เอกสารเผยแพร่ของรัฐบาลซึ่งชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับการแยกตัวออกจาก EU ของ UK มีใจความสำคัญว่า UK จำเป็นต้องออกจากตลาดเดี่ยว (Single market) ของ EU เนื่องจาก UK ต้องการควบคุมจำนวนผู้อพยพ ซึ่งเป็นการขัดต่อหลักการของ EU ที่มีเป้าหมายสำคัญในการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ เงินทุน และคนได้อย่างเสรี โดย UK มีเป้าหมายที่จะทำข้อตกลงการค้าเสรีกับ EU เพื่อให้การค้าของทั้งสองฝ่ายยังคงดำเนินต่อไปได้อย่างราบรื่น ทั้งนี้ การออกจาก Single market เป็นสิ่งที่นักลงทุนมองว่าเป็น Hard Brexit

Analysis

- ค่าเงินปอนด์มีความอ่อนไหวต่อข่าวที่เกี่ยวข้องกับ Brexit ค่อนข้างมาก โดยล่าสุดแตะจุดต่ำที่สุดในรอบกว่า 30 ปี ในวันที่มีการประกาศว่าเป็น Hard Brexit ตลาดการเงินมีมุมมองว่าการถอนตัวออกจาก EU ในรูปแบบดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของ UK ได้ในอนาคต (รูปที่ 1) เนื่องจาก UK พึ่งพาการค้าระหว่างประเทศกับ EU คิดเป็นสัดส่วนกว่า 1 ใน 3 ของการค้าระหว่างประเทศของ UK ทั้งหมด อีกทั้งการออกจาก Single market ของ EU หมายความว่า ข้อตกลงการค้าเสรีระหว่าง UK และ EU จะไม่สามารถทำให้ UK ได้รับสิทธิประโยชน์เทียบเท่ากับสมาชิกของ EU อย่างแน่นอน และจะกระทบต่อข้อตกลงทางการค้าที่ UK เคยทำกับประเทศอื่น ในฐานะประเทศสมาชิกของ EU อีกด้วย นอกจากนี้ หาก UK ไม่สามารถบรรลุข้อตกลงการค้าเสรีกับ EU ได้ภายใน 2 ปี และไม่มีการขยายระยะเวลาเพิ่มเติมจะส่งผลให้ UK ต้องทำการค้าขายกับ EU ภายใต้เงื่อนไขขององค์การการค้าโลก (WTO) ซึ่งเรียกได้ว่าไม่มีอภิสิทธิ์ใดๆเลย
- อีไอเอ็มมองว่า การเร่งกระบวนการ Brexit ให้เกิดขึ้นเร็ว อาจทำได้ขัดแย้งกับที่สมบูรณนัก ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อภาคเศรษฐกิจจริง สภาขุนนาง (House of Lords) มีมติแก้ไขร่างกฎหมาย Brexit ก่อนหน้านี้ โดยต้องการให้รัฐบาลรับประกันสิทธิให้กับพลเมืองของ EU จำนวน 3 ล้านคนในการพำนักอยู่ที่ UK และต้องการที่จะได้รับสิทธิในการยับยั้งข้อตกลง (veto) ในขั้นสุดท้ายของการเจรจาแยกตัวออกจาก EU สะท้อนว่ายังมีความขัดแย้งภายใน และอาจยังไม่มีความพร้อมที่เพียงพอในการเริ่มกระบวนการเจรจาอย่างเป็นทางการ ทั้งนี้ ถึงแม้ผลกระทบจากผลโหวต Brexit นับตั้งแต่ผลประชามติในวันที่ 23 มิ.ย. 2016 จะยังไม่สะท้อนผ่านภาคเศรษฐกิจจริงของ UK มากนัก โดยอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ (GDP) และความเชื่อมั่นผู้บริโภคของ UK ยังสูงกว่าระดับก่อนผลประชามติ เนื่องจากปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจของ UK พื้นตัวมาอย่างต่อเนื่อง

จากการบริโภคภาคครัวเรือนก่อนหน้าแล้ว ซึ่งตอบสนองต่อเหตุการณ์อย่าง Brexit ค่อนข้างช้า โดยภาวะการจ้างงานที่ยังไม่ซบเซาส่งผลให้ผู้บริโภคยังไม่ชะลอการบริโภค เพราะเชื่อมั่นว่าจะยังมีรายได้เพื่อการใช้จ่ายในอนาคต แต่การเริ่มต้นกระบวนการ Brexit ที่เร็วเกินไปจะยิ่งเพิ่มความไม่แน่นอนให้กับข้อตกลงฉบับใหม่ และอาจมีส่วนสำคัญต่อความเชื่อมั่นและการตัดสินใจลงทุนของภาคธุรกิจในระยะยาว อีกทั้งการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ เงินทุน และแรงงาน ที่ยากขึ้นอาจทำให้บริษัทที่มีการประกอบธุรกิจเชื่อมโยงกับประเทศอื่นใน EU เลือกว่าจะย้ายสำนักงานออกจาก UK ซึ่งจะส่งผลให้การลงทุน การจ้างงาน การบริโภค และเศรษฐกิจของ UK ชะลอตัวลงมากที่สุด นอกจากนี้ค่าเงินปอนด์ที่อ่อนค่ารุนแรงอาจส่งผลให้สินค้านำเข้ามีราคาสูงขึ้น และจะกระทบการใช้จ่ายภาคครัวเรือนในระยะต่อไป ทั้งนี้ เศรษฐกิจของ EU อาจชะลอตัวตามไปด้วยเช่นกัน เนื่องจาก UK เป็นประเทศที่มีเศรษฐกิจขนาดใหญ่และมีความเชื่อมโยงกับ EU ค่อนข้างมาก

- **ภาคธุรกิจหลายแห่งโดยเฉพาะภาคธนาคารตัดสินใจที่จะย้ายสำนักงานออกจาก UK** จากการสำรวจของบริษัท Ernst & Young พบว่า บริษัทต่างชาติใน UK กว่า 14% ตัดสินใจแล้วว่า จะย้ายการทำงานบางส่วนหรือทั้งหมดออกจาก UK โดยบริษัทกว่าครึ่งมองว่าเยอรมนีเป็นที่ตั้งที่น่าสนใจที่สุดในยุโรป นอกจากนี้ สถาบันการเงินขนาดใหญ่อย่างธนาคาร Barclays ก็เตรียมย้ายสำนักงานใหญ่จาก UK ไปที่ไอร์แลนด์ ขณะที่ Morgan Stanley เตรียมย้ายพนักงาน 300 คนออกจาก UK หลังแยกตัวจาก EU ทั้งนี้ นอกเหนือจากปัจจัยด้านการเคลื่อนย้ายแรงงาน ภาคธนาคารบางส่วนตัดสินใจที่จะลดการประกอบการใน UK เพราะความเสี่ยงภาวะเศรษฐกิจจะซบเซาอาจส่งผลกระทบต่อเนื่องถึงการจัดอันดับความน่าเชื่อถือของประเทศและต้นทุนการกู้ยืมของสถาบันการเงินได้ในอนาคต

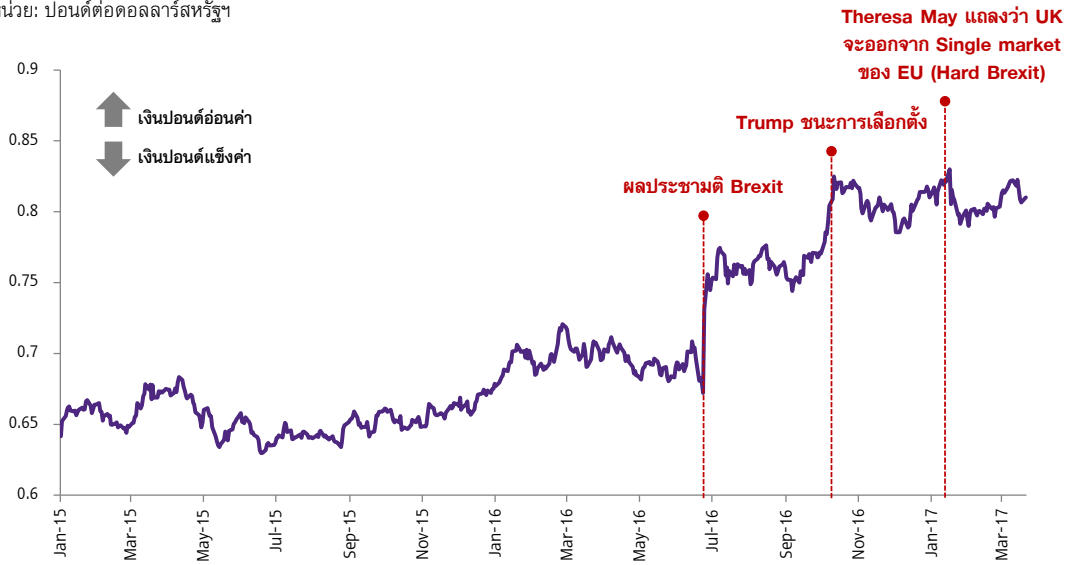
Implication

- **ส่งออกไทยเสี่ยงซบเซา หาก Brexit ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจยุโรป** แม้ความสัมพันธ์ทางการค้าโดยตรงระหว่างไทยกับ UK จะมีไม่มากนัก แต่ความไม่แน่นอนในการเจรจา Brexit อาจส่งผลกระทบต่อไทยผ่านความผันผวนในตลาดการเงินในระยะสั้นและความเชื่อมั่นของนักลงทุนและผู้บริโภคทั่วโลก ซึ่งจะกระทบต่อการส่งออกของไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ในขณะเดียวกัน ความเสี่ยงต่อสถานะเศรษฐกิจถดถอยใน EU และ UK อาจกระทบต่อภาคส่งออกไทยเป็นวงกว้าง เนื่องจากไทยส่งออกไปยังกลุ่มประเทศดังกล่าวเป็นสัดส่วนกว่า 12% ของส่งออกทั้งหมด ซึ่งนำโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ และส่วนประกอบ และรถยนต์และส่วนประกอบ (รูปที่ 2) ทั้งนี้ระดับผลกระทบจาก Brexit ในระยะต่อไปขึ้นอยู่กับว่าทั้งสองฝ่ายสามารถบรรลุข้อตกลงที่ประนีประนอมกันได้ในระดับใด โดยผลกระทบจะน้อยที่สุดหากข้อตกลงฉบับใหม่สามารถทำให้การค้าและการลงทุนยังคงเป็นไปได้อย่างราบรื่น ขณะที่ในกรณีที่เลวร้ายที่สุดคือทั้งสองฝ่ายไม่สามารถตกลงกันได้และจบลงด้วยความสัมพันธ์ภายใต้เงื่อนไขขององค์การการค้าโลก (WTO)
- **จับตาสกอตแลนด์เตรียมลงประชามติแยกตัวจาก UK** วิกฤตความเสี่ยงการเจรจา Brexit Nicola Sturgeon ผู้นำและมุขมนตรีของสกอตแลนด์ ต้องการจัดทำประชามติครั้งใหม่ว่าด้วยการแยกตัวของสกอตแลนด์ออกจาก UK หลังจากผลโหวต Brexit บ่งชี้ว่าชาวสกอตแลนด์กว่า 62% ต้องการอยู่ใน EU ต่อไป โดยการลงประชามติอาจถูกจัดตั้งขึ้นในช่วงปลายปี 2018 ถึง ช่วงต้นปี 2019 ซึ่งเป็นช่วงที่ UK ใกล้จะสิ้นสุดกระบวนการเจรจา Brexit การลงประชามติดังกล่าวจึงนับว่าเป็นอีกความเสี่ยงต่อการเจรจา Brexit ที่อาจทำให้ UK ไม่สามารถบรรลุข้อตกลงกับ EU ได้ภายใน 2 ปี นอกจากนี้ หากผลประชามติออกมาว่าสกอตแลนด์จะแยกตัวจาก UK ก็将进一步เพิ่มความไม่แน่นอนซึ่งรวมถึงประเด็นที่ว่าสกอตแลนด์จะยังใช้เงินปอนด์ต่อไปหรือไม่

รูปที่ 1: ค่าเงินปอนด์แต่ละจุดต่ำที่สุดในรอบกว่า 30 ปี ในวันที่มีการประกาศว่าเป็น Hard Brexit

ค่าเงินปอนด์

หน่วย: ปอนด์ต่อดอลลาร์สหรัฐฯ

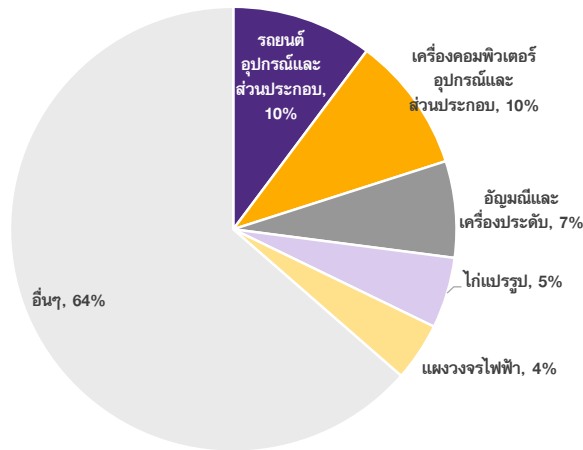

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ Bloomberg

รูปที่ 2: เครื่องคอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ และรถยนต์และส่วนประกอบ เป็นสินค้าส่งออกหลักจากไทยไปยัง EU และ UK

สัดส่วนการส่งออกไทยไปยัง EU และ UK – รายสินค้า

หน่วย: %

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของกระทรวงพาณิชย์

โดย : พิมพ์นิภา บัวแสง (pimnipa.boosang@scb.co.th)
 Economic Intelligence Center (EIC)
 ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)
 EIC Online: www.scbEIC.com

Disclaimer: The information contained in this report has been obtained from sources believed to be reliable. However, neither we nor any of our respective affiliates, employees or representatives make any representation or warranty, express or implied, as to the accuracy or completeness of any of the information contained in this report, and we and our respective affiliates, employees or representatives expressly disclaim any and all liability relating to or resulting from the use of this report or such information by the recipient or other persons in whatever manner. Any opinions presented herein represent our subjective views and our current estimates and judgments based on various assumptions that may be subject to change without notice, and may not prove to be correct. This report is for the recipient's information only. It does not represent or constitute any advice, offer, recommendation, or solicitation by us and should not be relied upon as such. We, or any of our associates, may also have an interest in the companies mentioned herein.